

A vadász meséje

foglalkozás szövegfeldolgozásra, továbbgondolásra³

Kovács Éva

A király gazdag, hatalmas volt. S mint minden fiatal kalandvágyó uralkodó, ő is szeretett vadászni. Bölcs atyja adta át neki a koronát, akit országa népe nagyra tartott. A fiú csodálatos palotája úgy tündökölt a városban, mint üde, friss alakja a báltermekben. Szerette az erdő hűvösét, de fiatal vérét nem a fák fenséges alakja nyűgözte le, hanem a növények között megvillanó szempárok: a galagonyák mögül előbukkanó őzek, az étellel versenyt futó nyulak. Fehér lován, nyilakkal felfegyverkezve indult el vadászni, ölni. A szerencse hosszú időn keresztül elkísérte gyászos útjain: fácánok hosszú tollát vörösre festette vérük, nyakuk meghajolt élettelen testükön. Őzek voltak kötözve lovára, melyek barna, fátyolos szemében már nem pislákol az élet fénye. A szarvasok hatalmas koronái díszítették a palota termeinek falait.

Egész csoportok improvizáció. Zenére a gyerekek az erdő vadjainak szobrait alkotják meg. „Mit gondolsz, amikor szembenézel a gyilkos nyállal?”. A szobrokat érintésre kihangosítom.

A vadászat után hatalmas lakomákat rendezett az ifjú király. Vendégül látta a környék hercegeit, urait a napokig tartó összejöveteleken. A multságokon a politikai kérdéseket is megvitatták: az ország békéjét, a szegény gyerekek megsegítését, iskolák építését, a betegápolást.

Kis csoportokat alkotva a gyerekek a felsorolt témák közül egyet-egyét választanak, és királyi törvényt hoznak létre hangsúlyozva, hogy ezek a rendeletek az emberek érdekeit szolgálják.

A csoportok a papírra vetett rendelkezéseket kicserélik egymás között, és minden rendelkezéshez egy olyan jegyzetet készítenek, ami arról szól, hogy az emberek életére ezek milyen hatással voltak.

Aztán a lovagi tornák következtek. Versengések azok között, akik az ország békéjét óvták. És a hatalmas lakomák! Volt ott minden az asztalon: a madarak kirabolt fészkeiből ellopott, frissensült fiókák. A többé már nem menekülő őzek ropogósra sült combja. Finom mókuscsemege.

Felkészülés után ételkülönlegességeket terveznek a gyerekek messzi földről érkezett szakács szerepében. Ehhez város- és országneveket osztok ki. A gyerekek egyénileg vagy párban is dolgozhatnak.

Annyira várta az ifjú király az újabb vadászatot, hogy nehezen aludt el. De az édes álom elkerülte őt azon az éjjelen. Rémképek zavarták meg a csendes pihenést; hatalmas karjaikat ütésre nyújtó fák, melyek kérgéből gonosz zöld szemek néztek le fenyegetően. Egy hófehér selyemben libbenő szépséges lány, aki az érintésére köddé vált, s ez a köd oly hatalmassá vált, hogy megvakult tőle.

Egész csoportos improvizáció. Az álomban az erdő fáit alakítják a gyerekek (többen is alakíthatnak egy fát). Hangokat adnak, melyek ijesztőek, félelmetesek. Érintésre kihangosítom őket. A fák fenyegető üzenetet küldenek a királynak.

Aztán reggel a harsona szavára elindult a vadászcsapat. Suhantak a nyilak, menekültek az állatok. Folyt a vér, s a gyöngye elesett. Az ifjú király egy hófehér madarat vett üldözőbe. Sose látott még ilyen csodálatos teremtményt. Tolla fehérje oly tiszta volt, hogy a fény is megcsillant rajta. Szárnyait szélesre tárva úszott a levegőben. Farktolla hosszan nyúlott le, jelezve királyi mivoltát. Az ifjú egyre csak üldözte a ritka példányt, s a madár fejét hátraszegve csalta maga után üldözőjét.

A különleges madár bemutatása kiscsoportban: érzékszervei, álomlátása, táplálkozása, szaporodása, különleges képességei, pusztulása.

A csoportok a madarat testükből alkotják meg. Egy-egy mozdulatot egyszerre, összhangban végeznek (lépés, szárnyemelés, fejfordítás, lábhajlítás...). A madárról írt tulajdonságot a csoport ismerteti a többiekkel (recitálva, több szöveggel, hangerő-változtatással).

Egyszer csak a madár az ég felé repült. Föl-föl, mintha egyenesen a mennyországba tartana. S hopp! Egy pillanat múlva már csak sűrű köd látszott nyomában. Eltűnt. A köd, az isteni lehelet csak sűrűsödni kezdett, s ereszkedett, ereszkedett, elrejtve mindent a kíváncsi szemek előtt. Nem látott az ifjú király, mintha a madár

³ In: Kovács Éva: Az élet tükre – Játsszunk mesét! Unio Mystica Kiadó, 2013 (A részletet a kiadó engedélyével közöljük. Köszönet érte. A szerk.)

elvitte volna tőle a látás képességét. Magára maradt az ifjú, leszállt a lováról, és egy fa tövébe húzódott. Szívét a félelem érintette meg, az az érzés, amit még gyermekként érzett, anyja temetésén, régen, nagyon régen. Szegény királyfi! Nem tudta, hogy mekkora bajba került!

Mi történik a királyfival? Hogyan folytatnád a történetet? Kiscsoportos improvizációk.

A fa lassan megmozdult. S karjaival közrefogta az ifjút. „Elegiás, az égerfa vagyok, ennek az erdőnek a királya. Vért ontottál az otthonomban, ezért azzal átkozlak meg téged, hogy senki emberfia nem fog téged érteni!”.

Már sötét volt, amikor az ifjú király magához tért. Körülnézett és látta, hogy egy óriás égerfa tövében fekszik. Emlékeiben kutatott. Felidézte a fenyegetést, de álomnak gondolta. Békésen várakozó lovára pattant, és a palotába lovagolt. A társaság örömmel fogadta, hiszen két napja keresték őt, az elveszett királyt. Az ifjú mesélni kezdte kalandját a madárról, az égerfáról. De megdöbbenve látta, hogy nem értik szavát. Hogyan lehet ez? Hiszen ő is hallja a hangot, amit nemes szája kimond. De az arcok értetlenül, meredten fürkészték őt. Az átok beteljesedett. S elmúltak a napok, hosszú hónapok, és végtelen évek. S már nem volt többé király.

A király elveszíti hatalmát. A gyerekek kiscsoportokban dolgoznak, mint a történet elején, mint amikor rendeleteket alkottak. A csoportnak döntenie kell arról, hogy milyen okkal veszik el a királyfítól a koronát. Nézeteiket érvekkel kell alátámasztaniuk, amikor a többieknek beszámolnak.

Megháboredott lelkének csak egy vigasza volt: az erdő. Ha oda belépett, úgy érezte magát, mint régen, amikor uralkodóként sétált a tróntermében. Mindig az égerfa tövében pihent meg. Onnan csodálta a természet palotáját. Sohasem unta meg. Mindig talált benne valami újat, amit szemével még nem fedezett fel. Egy napon, ahogy ott üldögélt, hirtelen minden madár egyszerre rebtent fel. Mintha megijedtek volna. A csodás fehér madarat látta a fák csúcsa felett repülni. Hozzá közeledett, s a vállára repült. A tavaszi erdő illatát hozta magával. S szól:

– Larima vagyok, az erdő tündére. Azért jöttem, hogy segítsek rajtad. De áldozatot kell hoznod! Nem sokat kérek tőled, te sokkal többtől fosztottál meg engem: teremtményeim sokaságának ontottad a vérért. Ugye emlékszel, ifjú? Add nekem az országod teremtményei közül a legfiatalabbakat! S ha ezt megteszed, akkor én visszaadom a régi életed! Ne félj, tudni fogom, hogy hogyan döntöttél. S a madár elrepült.

Minden gyerek kap egy szelet papírt, amire felírja, hogy véleménye szerint a király hogy döntött, és hogy miért döntött így.

– Na, most már eleget fecsegetem. Még el kell készítenem a gombákat is. Még ültünk ott kicsit. Bámultuk az erdei palotát, de a jövőben már sokkal titokzatosabbnak éreztük a fák közelségét.

Élethazugságok között

– drámaóra Ibsen *A vadkacsa* című művének feldolgozásához –

Lukács Gabriella

Csoport: 11. osztályosok, akik még nem ismerik a művet, csak ez után fogják elolvasni azt.

Idő: 45 perc

Fókusz: Milyen okok vezethettek Hedvig öngyilkosságához?

Egyeztetés

Élethazugság – Ibsen: *A vadkacsa* című művével kapcsolatban gyakran használják ezt a kifejezést. Mit jelenthet ez?

Kiscsoportos tabló vagy improvizáció

Próbáljunk meg először mai emberként, modern szemmel gondolkozni! Ha például egy zenekar megbízna bennünket azzal, hogy egy hazugságokról szóló számhoz készítsünk videoklipet...

Alakítsunk 5-6 fős kiscsoportokat!